

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 2000-2001

---

8 NOVEMBER 2000

Wetsontwerp tot wijziging van artikel 23 van de wet van 14 februari 1961 voor economische expansie, sociale vooruitgang en financieel herstel

---

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE SOCIALE AANGELEGENHEDEN
UITGEBRACHT
DOOR DE HEER **MALMENDIER**

---

1. INLEIDING

Tijdens de vergadering van 8 november 2000 onderzocht de commissie voor de Sociale Aangelegenheden het voorliggend wetsontwerp. Dit ontwerp werd op 14 juli 2000 aangenomen in de Kamer van volksvertegenwoordigers waarna de Senaat zich nog uitsprak over de in de Kamer van volksvertegenwoordigers niet geamendeerde tekst.

Aan de werkzaamheden van de Commissie hebben deelgenomen:

1. Vaste leden: de heren Santkin, voorzitter; Dedecker, Destexhe, Galand, Malcorps, Raes, de dames van Kessel, Vanlerberghe en de heer Malmendier, rapporteur.
2. Plaatsvervangers: de heer Dallemagne, mevrouw De Roeck, de heren Mahoux en Siquet.
3. Andere senator: de heer Van Krunkelsven.

Zie:

Stukken van de Senaat:

2-527 - 1999/2000:

Nr. 1: Ontwerp overgezonden door de Kamer van volksvertegenwoordigers.

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 2000-2001

---

8 NOVEMBRE 2000

Projet de loi modifiant l'article 23 de la loi du 14 février 1961 d'expansion économique, de progrès social et de redressement financier

---

RAPPORT

FAIT AU NOM
DE LA COMMISSION
DES AFFAIRES SOCIALES
PAR M. **MALMENDIER**

---

1. INTRODUCTION

La commission des Affaires sociales a examiné le présent projet de loi lors de sa réunion du 8 novembre 2000. Le projet a été adopté par la Chambre des représentants le 14 juillet 2000, après quoi le Sénat devait encore se prononcer sur le texte, qui n'a pas été amendé à la Chambre des représentants.

Ont participé aux travaux de la commission:

1. Membres effectifs: MM. Santkin, président; Dedecker, Destexhe, Galand, Malcorps, Raes, Mmes van Kessel, Vanlerberghe et M. Malmendier, rapporteur.
2. Membres suppléants: M. Dallemagne, Mme De Roeck, MM. Mahoux et Siquet.
3. Autre sénateur: M. Van Krunkelsven.

Voir:

Documents du Sénat:

2-527 - 1999/2000:

N° 1: Projet transmis par la Chambre des représentants.

2. ALGEMENE BESPREKING

A. Inleidende uiteenzetting door de vice-eersteminister en minister van Werkgelegenheid

Zoals bekend maakt artikel 23 de grondslag uit inzake de controle op de gezinstoestand van de werklozen en meer in het bijzonder nog op de huisbezoeken die bij de werklozen worden afgelegd.

Deze bepaling werd hersteld door de wet van 17 april 1999 en bevat sindsdien de procedure die moet gevolgd worden door de ambtenaren van de RVA om de gezinstoestand van de werklozen na te gaan en de overeenkomst van de werkelijke toestand met de aangifte die werd gedaan bij het verzoek om werkloosheidsuitkering. In zijn huidige formulering staat artikel 23 de RVA toe, van de voorzitter van de arbeidsrechtbank de toelating te verkrijgen om een huisbezoek waarmee door de werkloze niet werd ingestemd, toch af te leggen.

Artikel 23 moet daarom volgens de minister worden gewijzigd omdat zij als minister voor de Gelijkheid van kansen zeer gevoelig is voor de billijkheid die moet bestaan tussen mensen, tussen burgers en tussen de sociaal verzekerden. Zij meent dat het onontbeerlijk is, dat een administratieve procedure wordt opgezet die tegelijk eerbied heeft voor de fundamentele rechten van de sociaal verzekerde en die de administratie toelaat doeltreffende controles uit te voeren.

De tekst die door de Kamer werd goedgekeurd, verzoent het fundamentele principe van de eerbied voor de private levenssfeer met de gerechtvaardigde noodzaak om controles uit te voeren die slaan op de gezinsituatie van de begunstigen van werkloosheidsuitkeringen.

Deze tekst vult twee vereisten in: misbruiken vermijden en de informatie verbeteren. Om die doelstellingen te bereiken wordt de tussenkomst of de aanwezigheid voorgesteld van een derde aan de zijde van de werkloze — een advocaat of een vakbondsafgevaardigde — en dit op de beide sleutelmomenten van de procedure: bij de eerste hoorzitting en bij het huisbezoek.

Er wordt afgestapt van het opgelegde bezoek om twee redenen omdat het niet noodzakelijk is (de diensten van de RVA beschikken over voldoende elementen om zich uit te kunnen spreken en bovendien is het aan de werkloze om voldoende bewijzen te leveren die zijn verklaring op erewoord kunnen staven); het is niet doeltreffend (meerdere verzoeken die gericht werden tot de voorzitter van de arbeidsrechtbank werden verworpen wegens onontvankelijkheid).

2. DISCUSSION GÉNÉRALE

A. Exposé introductif de la vice-premier ministre et ministre de l'Emploi

Comme on le sait, l'article 23 constitue la base du contrôle de la situation familiale des chômeurs et plus particulièrement encore des visites effectuées au domicile des chômeurs.

Cette disposition a été rétablie par la loi du 7 avril 1999 et elle contient depuis lors la procédure à suivre par les agents de l'ONEM pour vérifier la situation familiale des chômeurs et ainsi la conformité de la situation réelle à la déclaration faite lors de la demande d'allocations de chômage. Dans sa rédaction actuelle, l'article 23 permet à l'ONEM d'obtenir du président du tribunal du travail l'autorisation d'effectuer une visite domiciliaire non consentie par le chômeur.

L'article 23 doit donc, selon la ministre, être modifié car, en tant que ministre de l'Égalité des chances, elle est très sensible à l'équité qui doit régir les rapports entre les personnes, entre les citoyens et entre les assurés sociaux. Elle juge indispensable de mettre au point une procédure administrative qui respecte les droits fondamentaux de l'assuré social et permette simultanément à l'administration d'exécuter des contrôles efficaces.

Le texte adopté par la Chambre concilie le principe fondamental du respect de la vie privée et la nécessité justifiée de mener des contrôles portant sur la situation familiale des bénéficiaires d'allocations de chômage.

Ce texte répond aussi à deux exigences: éviter des abus et parfaire l'information. Pour atteindre ces objectifs, il est proposé l'intervention ou la présence d'un tiers aux côtés du chômeur, un avocat ou un délégué syndical, et ce, aux deux moments clef de la procédure: lors de la première audition et lors de la visite domiciliaire.

Le recours à la visite forcée est abandonné pour deux raisons, car il n'est pas nécessaire (l'administration de l'ONEM dispose de suffisamment d'éléments pour statuer et de plus, il appartient au chômeur de fournir les preuves suffisantes qui viendront conforter sa déclaration sur l'honneur) et il n'est pas efficace (plusieurs demandes adressées au président du tribunal du travail ont été rejetées pour irrecevabilité).

Het wetsontwerp kan als volgt worden samengevat. Het beoogt:

— het harmoniseren van de bestaande tekst door het gebruik van eenzelfde begrip; zo wordt voorgesteld de term « onderhoud » te vervangen door de term « hoorzitting », en ook de wet van 12 maart 1998 toe te passen tot verbetering van de strafrechtspleging in het stadium van het opsporingsonderzoek en het gerechtelijk onderzoek (de zogenoemde « wet Franchimont »);

— de aanwezigheid toe te laten van een advocaat of van een vakbondsafgevaardigde tijdens de eerste hoorzitting en tijdens het bezoek aan de bewoonde lokalen;

— het schrappen van het beroep op de voorzitter van de rechtbank en zo het beroep op het gedwongen huisbezoek;

— het inschrijven in artikel 23 van het mogelijke beroep op federale ombudsmannen, overeenkomstig de wet van 22 maart 1995 die de federale ombudsmannen invoert.

Bij de bespreking voor de commissie voor de Sociale Aangelegenheden van de Kamer van volksvertegenwoordigers, hadden de parlementsleden het nodig geacht om te beschikken over het advies van het beheerscomité van de RVA. Dit advies werd gevraagd en het comité bracht over het wetsontwerp een verdeeld advies uit. De vertegenwoordigers van de werkgevers waren het niet eens met de tekst, terwijl de vertegenwoordigers van de werknemers een gunstig advies uitbrachten. De minister verwachtte zich daarbij aan dat verdeelde advies: het is immers een kwestie die bijzonder gevoelig ligt vermits het om controle gaat. Dit zou trouwens een niet-interpellatie vanwege het beheerscomité hebben gerechtvaardigd op het ogenblik van de goedkeuring van het wetsontwerp in de Ministerraad. Traditioneel worden de sociale partners niet geraadpleegd wanneer het om zaken gaat die gepaard gaan met controles.

Een andere vraag die door de volksvertegenwoordigers werd geformuleerd sloeg op de cijfers betreffende deze aangelegenheid. Daaruit kan worden vastgesteld dat het aantal verklaringen die vals of onjuist blijken inzake gezinstoestand bijzonder klein is. Meer dan 90 % van de verklaringen kloppen met de werkelijkheid.

Een laatste discussie vond plaats tussen de leden van de commissie voor de Sociale Aangelegenheden: het ging over de noodzaak belangstelling te tonen voor de wijze waarop de controles worden uitgevoerd bij de werkgevers.

In dit verband zou de minister nogmaals willen preciseren dat beide controles niet verward mogen worden. Voor de werkgevers gebeurt de controle ofwel op de werkvloer, ofwel op de maatschappelijke

Le projet de loi peut se résumer de la manière suivante, il vise à:

— harmoniser le texte existant par l'utilisation d'une même notion; ainsi, il est proposé de remplacer le mot « entretien » par le mot « audition » et faire aussi application de la loi du 12 mars 1998 relative à l'amélioration de la procédure pénale au stade de l'information et de l'instruction (loi dit Franchimont);

— autoriser la présence d'un avocat ou d'un délégué syndical lors de la première audition et lors de la visite des locaux;

— abroger le recours au président du tribunal et ainsi le recours à la visite domiciliaire forcée;

— inscrire dans l'article 23 le recours possible aux médiateurs fédéraux conformément à la loi du 22 mars 1995 instaurant des médiateurs fédéraux.

À l'occasion des discussions devant la commission des Affaires sociales de la Chambre des représentants, les parlementaires avaient jugé nécessaire de disposer de l'avis du comité de gestion de l'ONEM. Cet avis a été demandé et le comité a émis un avis partagé sur le projet de loi. Les représentants des employeurs n'approuvant pas le texte alors que les représentants des travailleurs émettaient un avis favorable. La ministre s'attendait à cet avis partagé sur une question aussi sensible que le contrôle, ce qui par ailleurs avait justifié la non-interpellation du comité de gestion de l'ONEM lors de l'adoption du projet de loi en Conseil des ministres. Traditionnellement, les partenaires sociaux ne sont pas consultés sur les questions liées aux contrôles.

Une autre demande formulée par les députés concernait les chiffres relatifs à cette matière. À leur lecture, on constate que les déclarations s'avèrent fausses ou inexactes en matière de situation familiale sont particulièrement minoritaires. Plus de 90 % des déclarations sont conformes à la réalité.

Une dernière discussion a animé les membres de la commission des Affaires sociales de la Chambre: elle portait sur la nécessité de s'intéresser à la manière dont les contrôles sont accomplis chez les employeurs.

À ce sujet, la ministre tient à préciser une nouvelle fois qu'il ne faut pas confondre ces deux contrôles. Pour les employeurs, le contrôle s'accomplit soit sur le lieu de travail, soit au siège social de l'entreprise.

zetel van het bedrijf. In de meeste gevallen gebeurt de controle op de maatschappelijke zetel van het bedrijf en op afspraak. De « verrassings »-controles worden slechts uitgevoerd wanneer er een vermoeden is van illegale arbeid. Wat de werklozen betreft gaat het om een verificatie van de verklaringen die afgelegd werden inzake gezinstoestand. De controle, wanneer die plaatsvindt, wordt uitgevoerd in de verblijfplaats van de persoon. Het gaat dus om een inmenging in de persoonlijke levenssfeer van de sociaal verzekerde.

Ten slotte is de minister ervan overtuigd dat zoals ze had gepreciseerd bij de voorstelling van het wetsontwerp aan de Kamer van volksvertegenwoordigers dat de RVA over voldoende middelen beschikt om beslissingen goed te keuren zonder een beroep te moeten doen op een opgelegd huisbezoek. Hij kan inderdaad oordelen dat het bewijs van de gezinstoestand niet voldoende tot uiting komt in het verslag en bijgevolg de werkloze toelaten in een niet-bevoorrechte code (samenwonende, in de plaats van alleenstaande of gezinshoofd).

In geval van fraude kan de RVA steeds een dossier samenstellen en de arbeidsauditeur verzoeken tot een gerechtelijk onderzoek over te gaan. Deze zal het dossier in de meest geschikte banen leiden; bij de mogelijkheden waartussen hij kan kiezen blijft nog steeds die van een aanhangigmaking bij een onderzoeksrechter die een huiszoekingsbevel kan uitschrijven zo hij dit nodig en opportuun vindt.

Het spreekt vanzelf dat slechts tot een « strafrechtelijke keuze » wordt overgegaan indien de toestand een bepaalde graad van ernst bereikt. Deze ernst wordt in een eerste fase afgewogen door de RVA, en in een tweede fase door de arbeidsauditeur. De tussenkomst van deze magistraat, die gespecialiseerd is in sociaal recht, biedt ontegensprekelijk een bijkomende waarborg. Het komt hem inderdaad toe om de ernst van de vermoede fraude af te wegen en bijkomende acties te bevelen. De bijkomende en nieuwe waarborg zit in deze bijkomende lezing. Het is dus niet de richting van penalisieren die wordt ingeslagen. Het afleveren van een huiszoekingsbevel moet in een aangelegenheid als deze een uitzondering blijven.

B. Interventies van de leden

Verskillende leden betuigen hun instemming met de doelstellingen van het ontwerp. Zij dringen aan op een snelle inwerkingtreding van de bepalingen.

Een lid beaamt het belang van het principe van gelijke behandeling tussen burgers. Tevens stelt zij dat werkzoekenden verplicht zijn om hun gegevens correct door te geven aan de administratie en dat die informatie moet gecontroleerd kunnen worden op administratieve correctheid. De senator vraagt zich af of de bepalingen van het ontwerp voldoende ruimte laten voor onvrijwillige controle. Bovendien is het lid

Dans la majorité des cas ce contrôle se fait au siège social de l'entreprise et sur rendez-vous. Les contrôles « surprise » ne sont exécutés que dans le cadre de suspicion de travail illégal. En ce qui concerne les chômeurs, il s'agit de procéder à la vérification des déclarations faites en matière de situation familiale. Le contrôle, lorsqu'il a lieu, est accompli à la résidence de la personne, il s'agit d'une immixtion dans la vie privée de l'assuré social.

Enfin, la ministre estime, comme elle l'avait précisé lors de la présentation du projet de loi devant la Chambre des représentants, que l'ONEM dispose de suffisamment de moyens pour adopter des décisions sans avoir recours à la visite domiciliaire forcée. Il peut en effet estimer que la preuve de la situation familiale n'est pas apportée à suffisance et admettre alors le chômeur à un code non privilégié (cohabitant au lieu d'isolé ou chef de famille).

De plus, en cas de fraude, il est toujours loisible à l'ONEM de constituer un dossier et de saisir l'auditeur du travail qui ouvrira une information judiciaire. Ce dernier donnera au dossier la direction la plus opportune; parmi les choix qui lui sont offerts, subsiste la saisine d'un juge d'instruction qui pourra délivrer un mandat de perquisition s'il l'estime nécessaire et opportun.

Il va sans dire que « le choix pénal » ne se conçoit que lorsque la situation présente une gravité certaine. Cette gravité est appréciée par l'ONEM dans un premier temps et par l'auditeur du travail dans un deuxième temps. L'intervention de ce magistrat spécialisé en droit social constitue incontestablement une garantie supplémentaire; en effet, il lui appartient d'apprécier la gravité de la fraude suspectée et d'ordonner des devoirs complémentaires. La garantie supplémentaire et nouvelle réside dans cette lecture supplémentaire. Il n'y a donc pas de mouvement dans le sens de la pénalisation. La délivrance d'un mandat de perquisition dans une matière comme celle-ci doit rester une exception.

B. Interventions des membres

Plusieurs membres signalent qu'ils approuvent les objectifs du projet de loi et insistent pour que ses dispositions entrent en vigueur rapidement.

Une membre confirme l'importance du principe de l'égalité de traitement entre les citoyens. Par ailleurs, elle considère que les demandeurs d'emploi sont tenus de transmettre correctement leurs données à l'administration et qu'on doit pouvoir contrôler l'exactitude administrative de ces informations. La sénatrice demande si les dispositions du projet de loi laissent une marge suffisante pour un contrôle

van mening dat, naar analogie met het aangehaalde gelijkheidsbeginsel, ook de bepalingen die in andere situaties huisbezoeken kunnen toelaten, moeten worden gewijzigd.

Aangezien de statistische cijfers aangeven dat er momenteel slechts sporadisch een beroep gedaan wordt op de arbeidsrechtbank, acht een lid het niet opportuun om een wetswijziging door te voeren. Op andere vlakken, bijvoorbeeld in de horeca en de fruitpluk, vinden er vaker controles plaats. Kan de minister hier uitleg verschaffen over haar plannen?

Een senator is van mening dat de bepalingen van het ontwerp strafrechtelijke stappen toelaten in een louter administratief onderzoek. Zij acht deze bepaling verzwarend voor de procedure.

Een senator vindt artikel 2, § 2, waarbij bepaald wordt dat de directeur van het bevoegde werkloosheidsbureau van de Rijksdienst voor arbeidsvoorziening bij weigering tot huisbezoek uitspraak kan doen op basis van de elementen waarover hij beschikt, niet logisch. Immers, volgens de senator, geeft een aanvraag tot huisbezoek juist aan dat de directeur over onvoldoende elementen beschikt om een beslissing te treffen, anders zou hij geen huisbezoek vragen, maar toch kan hij op basis van die onvoldoende gegevens bij een weigering tot vrijwillig huisbezoek wel een uitspraak doen.

Een andere senator wijst op de achterliggende redenen van deze foutieve verklaringen van werklozen. Hij beveelt aan om ook met betrekking tot deze oorzaken maatregelen te treffen.

Tot slot merken een aantal leden op dat de huidige wetswijziging zeer snel op de vorige volgt. Ze achten het bestaande cijfermateriaal onvoldoende om de bestaande regeling voldoende statistisch onderbouwd te kunnen evalueren.

C. Antwoorden van de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid

De minister stelt dat het voorliggende ontwerp geen wijzigingen aanbrengt aan de rechten of de plichten van de werkzoekenden. Het wil bepaalde vormen van controle niet afschaffen of zelfs maar versoepelen en de voorliggende bepalingen vervangen de bestaande procedure bovendien niet door een strafrechtelijk onderzoek. De huidige burgerlijke procedure blijft dus bestaan waarbij er wel bepaalde aanpassingen worden aangebracht aan de procedure zelf zodat bijvoorbeeld de betrokken werkzoekenden reeds van bij de start een beroep kunnen doen op een advocaat of vakbondsafgevaardigde.

Bovendien zal na de hervorming de voorzitter van de arbeidsrechtbank geen toestemming meer kunnen geven voor een huisbezoek zonder toestemming en kunnen er dus geen onvrijwillige huisbezoeken meer afgelegd worden.

imposé. En outre, elle estime que, par analogie avec le principe d'égalité susvisé, il y a lieu de modifier aussi les dispositions autorisant les visites à domicile dans d'autres situations.

Étant donné que les statistiques montrent qu'à l'heure actuelle, les recours au tribunal du travail ne sont que sporadiques, un membre juge inopportun de modifier la loi. Dans d'autres domaines, comme l'horeca et la cueillette des fruits, les contrôles sont plus fréquents. La ministre pourrait-elle préciser ses projets?

Une sénatrice est d'avis que les dispositions du projet permettent de prendre des mesures pénales dans une enquête purement administrative. Elle estime que cette disposition alourdit la procédure.

Un sénateur juge illogique l'article 2, § 2, qui dispose qu'en cas de refus d'une visite domiciliaire, le directeur du bureau de chômage compétent de l'Office national de l'emploi peut se prononcer sur la base des éléments dont il dispose. En effet, d'après lui, la demande de visite domiciliaire indique précisément que le directeur n'a pas suffisamment d'éléments pour prendre une décision, sans quoi il ne solliciterait pas de visite; et pourtant, en cas de refus de la visite domiciliaire volontaire, il pourra prendre sa décision sur la base de ces données incomplètes.

Un autre sénateur souligne les raisons sous-jacentes des déclarations erronées des chômeurs. Il recommande de prendre également des mesures concernant ces causes.

Enfin, certains membres constatent que la modification législative proposée suit de très près la précédente. Ils estiment qu'on n'a pas assez de données chiffrées pour faire une évaluation statistique valable de la réglementation actuelle.

C. Réponses du vice-premier ministre et ministre de l'Emploi

Le ministre déclare que le projet de loi ne modifie, ni les droits, ni les obligations des demandeurs d'emploi. Il ne s'agit pas de supprimer certaines formes de contrôle ni même de les assouplir et, en outre, les dispositions proposées ne remplacent pas la procédure en vigueur par une procédure pénale. La procédure civile existante subsiste donc, mais on y apporte des modifications, de sorte que, par exemple, les demandeurs d'emploi concernés pourront faire appel à un avocat ou à un délégué syndical dès le début.

En outre, après la réforme, le président du tribunal du travail ne pourra plus donner son accord pour une visite domiciliaire non consentie et on ne pourra dès lors plus effectuer de visites forcées à domicile.

In het licht van de schrapping van de mogelijkheid tot onvrijwillige huisbezoeken is het belangrijk om aan te stippen dat deze maatregel preventief wil verhinderen dat ambtenaren van de RVA onder het motto van een huisbezoek eigenlijk een huiszoeking doen. Het betreft hier immers een bezoek en geen onderzoek en het betekent dus meer concreet dat ambtenaren van de RVA tijdens zo'n bezoek niet gemachtigd zijn om echte onderzoeksdaden te verrichten. Immers, in het Belgische recht wordt het principe gerechtvaardigd dat huiszoekingsbevelen slechts door één instantie, namelijk een onderzoeksrechter kunnen worden uitgevaardigd.

Indien een werkloze na de wetswijziging een bezoek weigert dan zal de directeur van de plaatselijke RVA geen beroep meer kunnen doen op de voorzitter van de arbeidsrechtbank voor het afdwingen van een gedwongen huisbezoek. Diezelfde directeur zal dus een beslissing moeten treffen op basis van de gegevens waarover hij beschikt. Op zich is dat geen contradictie aangezien de uitspraak van de directeur enkel betrekking heeft op het bepalen van de familiale toestand van een bepaalde gerechtigde, waarna hij al dan niet recht heeft op een verhoogde uitkering. Na deze beslissing is het aan de gerechtigde om het nodige bewijs te leveren om de directeur een andere beslissing te laten treffen. Hij heeft hiervoor verschillende bewijsmiddelen ter beschikking waaronder ook het huisbezoek.

Wanneer er bij de RVA na de weigering van een huisbezoek het vermoeden van een valse aangifte of van fraude bestaat, is het nog altijd mogelijk dat de RVA zich tot de arbeidsauditeur wendt om hem te vragen of het niet noodzakelijk is om verdere gerechtelijke stappen te ondernemen.

In antwoord op de vraag van een lid merkt de minister vervolgens op dat vanuit de sociale zekerheid geen andere huisbezoeken worden afgelegd. Huisbezoeken die zouden worden afgelegd in het kader van een fiscaal onderzoek betreffen daarentegen een compleet andere materie.

Wat betreft de andere sectoren en meer specifiek de bepalingen van de wet van 16 november 1972 betreffende de arbeidsinspectie deelt de minister mee dat de geldende procedures blijven bestaan. Ook hier is reeds de vraag naar een hervorming van de bestaande procedures gerezen.

In verband met de opmerking over de achterliggende oorzaken van de problematiek van de controle op werklozen antwoordt de minister dat de regering reeds beslist heeft om bepaalde minimale uitkeringen te verhogen en dat daaruit de aandacht voor deze achterliggende problematiek blijkt. Daarbij acht de minister het belangrijk om voor de commissie aan te stippen dat, zoals de cijfers aangeven, slechts specifieke individuele gevallen onjuiste informatie doorgeven over hun familiale toestand.

Par rapport à la suppression de la possibilité d'effectuer des visites de domiciles, il importe de souligner que cette mesure vise à empêcher préventivement que des agents de l'ONEM ne procèdent à une perquisition sous le couvert d'une visite au domicile. En effet, il s'agit en l'espèce d'une visite et non d'une instruction, ce qui signifie concrètement qu'au cours de cette visite, les agents de l'ONEM ne peuvent pas poser de véritables actes d'instruction. Le droit belge consacre en effet le principe suivant lequel les perquisitions ne sont ordonnées que par une seule instance, à savoir le juge d'instruction.

Après modification de la loi, lorsqu'un chômeur aura refusé une visite, le directeur du bureau local de l'ONEM n'aura plus la possibilité de se tourner vers le président du tribunal de travail pour obtenir une visite forcée. Ce même directeur devra donc prendre une décision sur la base des éléments dont il dispose. En soi, il n'y a là aucune contradiction étant donné que la décision du directeur se borne à définir la situation familiale d'un ayant droit donné, en fonction de laquelle il aura ou non droit à une allocation majorée. Après cette décision, il appartiendra à l'ayant droit de fournir la preuve nécessaire pour que le directeur puisse prendre une autre décision. L'intéressé dispose pour cela de plusieurs moyens de preuve, dont la visite à domicile.

Si s'étant vu refuser une visite à domicile, l'ONEM soupçonne une fausse déclaration ou une fraude, il pourra toujours se tourner vers l'auditeur du travail pour lui demander s'il n'est pas nécessaire d'entreprendre d'autres devoirs judiciaires.

En réponse à la question d'un membre, la ministre souligne ensuite qu'il n'existe pas d'autres visites à domicile dans le cadre de la sécurité sociale. Les visites domiciliaires qui seraient effectuées dans le cadre d'une enquête fiscale concernent une matière totalement différente.

En ce qui concerne les autres secteurs, en particulier les dispositions de la loi du 16 novembre 1972 relative à l'inspection du travail, la ministre précise que les procédures en vigueur subsistent. Dans ce domaine également, la question d'une réforme des procédures existantes a déjà été soulevée.

Pour ce qui est de la remarque relative aux causes sous-jacentes du problème du contrôle des chômeurs, la ministre répond que le gouvernement a déjà décidé de majorer certaines allocations minima, ce qui montre l'attention qu'il porte à cette problématique sous-jacente. Par ailleurs, la ministre juge important de signaler à la commission que, comme les chiffres le démontrent, seuls quelques cas individuels spécifiques sont concernés par la transmission d'informations erronées sur la situation familiale.

3. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING EN STEMMINGEN

Artikel 1 van het wetsontwerp wordt aangenomen met 8 stemmen voor bij 1 onthouding.

Artikelen 2 en 3 van het ontwerp, alsook het wetsontwerp in zijn geheel worden aangenomen met 7 stemmen voor en 2 stemmen tegen.

Vertrouwen wordt geschonken aan de rapporteur voor het opstellen van het verslag.

De rapporteur,
Jean-Pierre MALMENDIER.

De voorzitter,
Jacques SANTKIN.

3. DISCUSSION DES ARTICLES ET VOTES

L'article 1er du projet de loi est adopté par 8 voix et 1 abstention.

Les articles 2 et 3 ainsi que l'ensemble du projet de loi ont été adoptés par 7 voix contre 2.

Confiance a été faite au rapporteur pour la rédaction du présent rapport.

Le rapporteur,
Jean-Pierre MALMENDIER.

Le président,
Jacques SANTKIN.